

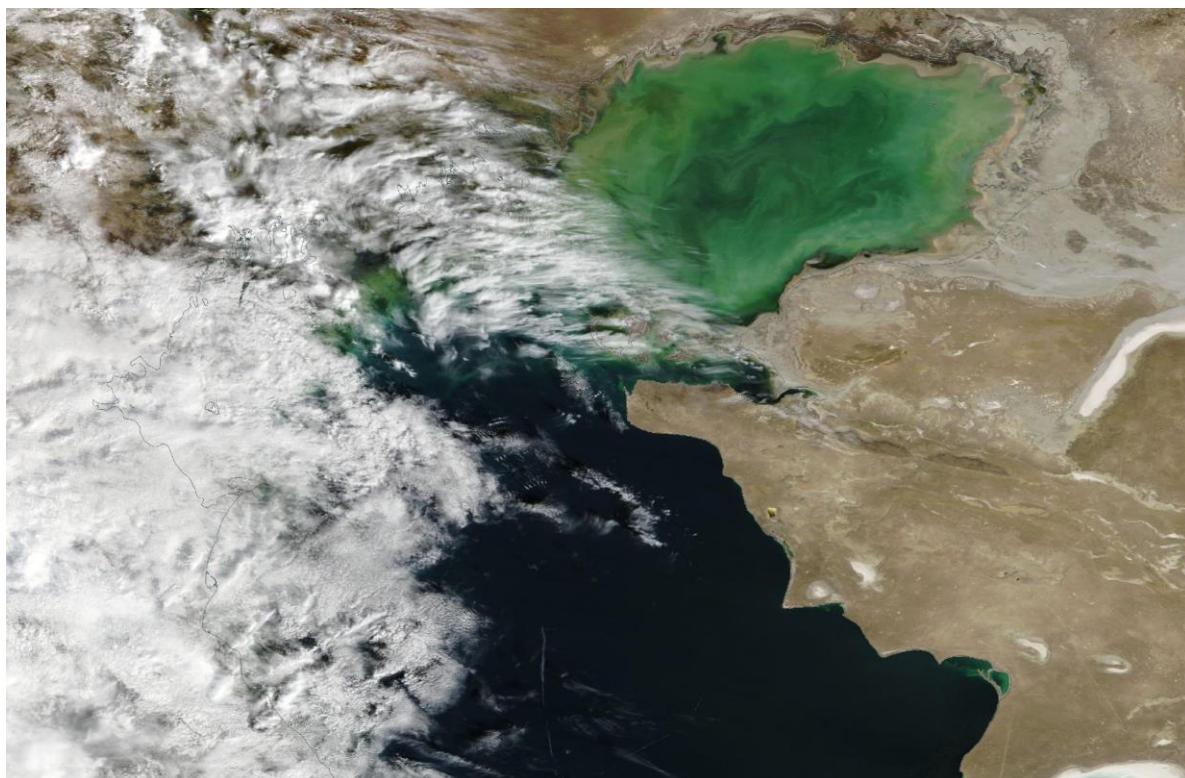

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ №40 БЮЛЛЕТЕНІ

**2026 Ж. 1 – 6 ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ – ЖЕЛКӨТЕРМЕ
ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ**

*1-сурет. 2026 ж. 1 қазан ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің
NASA/GSFC фотосуреті*

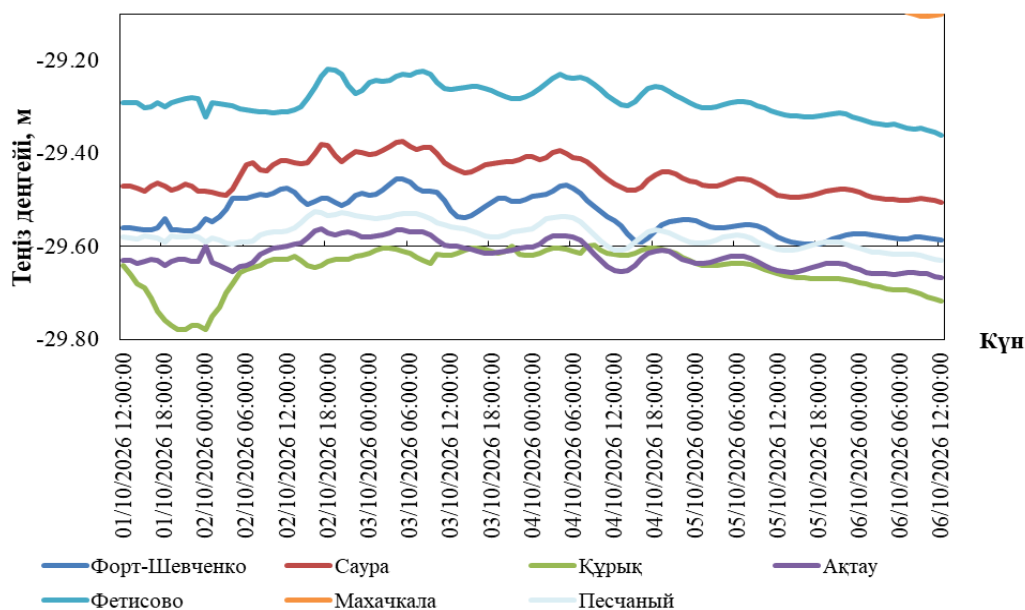
ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

*Құрықстанциясында теңіз деңгейінің желкөтерме ауытқуы минус 29,78 м БЖ минус 29,60 м БЖ дейін **18 см-ге** көтерілуі күтілуде.*

Каспий теңізінің ортаңғы бөлігі

ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

1 – 6 қазан аралығында теңіз деңгейінің минус 29,45 м БЖ шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,86 м БЖ-нен минус 29,78 м БЖ аралығында болуы мүмкін. Форт-Шевченко, Фетисово Саура, Актау, Песчаный және Махачкала аймағында теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды** (2-сурет).

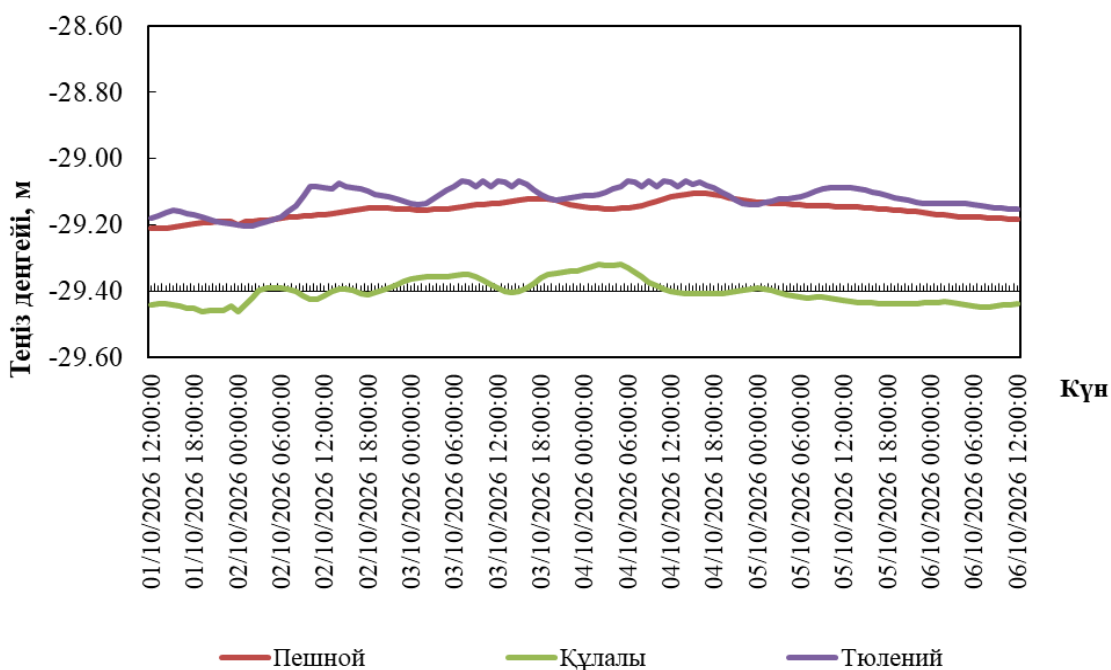

2-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

Каспий теңізінің солтүстік бөлігі

ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

Қарастырлған уақыт аралығында теңіз деңгейінің минус 29,22 м БЖ шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 29,07 м БЖ-нен минус 29,46 м БЖ аралығында болуы мүмкін. Құлалы, Тюлений, Пешной аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды** (3-сурет).

3-сурет. Солтүстік Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Орта Каспий					
Форт Шевченко	-145 (-29,45)	03/10/2026 05:00:00	-160 (-29,60)	05/10/2026 17:00:00	-153 (-29,53)
Саура	-137 (-29,37)	03/10/2026 05:00:00	-151 (-29,51)	06/10/2026 12:00:00	-145 (-29,45)
Құрық	-160 (-29,60)	04/10/2026 09:00:00	-178 (-29,78)	01/10/2026 20:00:00	-165 (-29,65)
Ақтау	-156 (-29,56)	02/10/2026 17:00:00	-167 (-29,67)	06/10/2026 12:00:00	-162 (-29,62)
Фетисово	-122 (-29,22)	02/10/2026 18:00:00	-136 (-29,36)	06/10/2026 12:00:00	-128 (-29,28)
Песчаный	-152 (-29,52)	02/10/2026 17:00:00	-163 (-29,63)	00/01/1900 00:00:00	-158 (-29,58)
Махачкала	-96 (-28,96)	02/10/2026 14:00:00	-110 (-29,10)	06/10/2026 10:00:00	-105 (-29,05)
Солтүстік Каспий					
Пешной	-110 (-29,10)	04/10/2026 16:00:00	-121 (-29,21)	01/10/2026 12:00:00	-115 (-29,15)
Құлалы	-132 (-29,32)	04/10/2026 02:00:00	-146 (-29,46)	01/10/2026 19:00:00	-140 (-29,40)
Тюлений	-107 (-29,07)	03/10/2026 07:00:00	-120 (-29,20)	02/10/2026 01:00:00	-112 (-29,12)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

2026 Ж. 24 – 30 ҚЫРКҮЙЕК АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Қазгидрометтің Пешной, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 28,86 м БЖ-не, ең жоғарғы мәні минус 28,91 м БЖ-не, ең төменгі мәні минус 29,45 м БЖ-не сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово, Саура, Құрық, Песчаный теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,46 м БЖ-не, ең жоғарғы мәні минус 28,88 м БЖ-не, ең төменгі мәні минус 29,77 м БЖ-не сәйкес келді.

СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
желкөтерме	49	критикалық	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	60	қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	109	аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
желшегерме	-46	критикалық	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-60	қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-104	аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

**Есептік сипаттамалар "Қазгидромет" РМК-да Каспий теңізінің жағдайына бейімделген Mike 21 Flow Model моделінің гидродинамикалық модулін пайдалану кезінде алынды. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.*

***Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.*

****Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2024 жж. Т. Пешной деректері бойынша жасалған.*

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында
құрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел.: 279-83-12
e-mail: ugmikm@meteo.kz

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.
